

Yazılı Medya

Tarih Aralığı: 8.08.2024 - 8.08.2024

Haber Adedi: 10

Ç NDEK LER

No	Yayın Tarihi	Yayın Adı	Döküman Ba lı ı	Sayfa No
1	8.08.2024	YEN ÇA RI	TÜRK B L M KADINLARI KUZEY BUZ DEN Z 'NDE	1
2	8.08.2024	T CARET	DEÜ'DEN BA IMLILIKLA MÜCADELEDE ÖNEML ADIM	2
3	8.08.2024	POSTA ZM R EGE	ÜN VERS TES DEN BA IMLILIKLA MÜCADELE	1
4	8.08.2024	ÖDEM KENT	DEÜ'DE ÜÇ YEN KOORD NATÖRLÜK KURULDU	7
5	8.08.2024	M LL YET	DEÜ'DE 3 YEN KOORD NATÖRLÜK	2
6	8.08.2024	M LAT	DEÜ REKTÖRÜ PROF. DR. YILMAZ MAZBATASINI ALDI	10
7	8.08.2024	M LL GAZETE	TEHL KE SEV YES YÜKSELM DURUMDA	1
8	8.08.2024	REFERANS	GAZ ANTEP VE ÇEVRES NE DEPREM UYARISI	1
9	8.08.2024	KONYA YEN GÜN	KUTUPLARDA TÜRK RÜZGAR!	10
10	8.08.2024	KAHRAMANMARA 'TA BUGÜN	KAHRAMANMARA MERKEZL DEPREMLER N D ER FAYLARA ETK LER ARA TIRILYOR	2

Türk bilim kadınları Kuzey Buz Denizi'nde

Kutup bölgelerinde bilimsel çalışmalar yürüten Türk bilim kadınları, yaptıkları projeler ve bilimsel yayınlarla da uluslararası literatüre önemli katkı sağlıyor.

KUTUP bölgelerindeki projeler kapsamında çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yürüten Türk bilim kadınları, yaptıkları projeler ve bilimsel yayınlarla da uluslararası literatüre önemli katkı sağlıyor.

TÜRK bilim insanları 20'nci yüzyılın ortalarından beri kutup bölgelerinde bilimsel çalışmalar gerçekleştiriyor. 2017 yılında ise Türkiye'nin kutup bölgelerinde kalıcı projeler yapması için ilk çalışmalar başlatılarak düzenli olarak her yıl Antarktika ve Arktik bilimsel araştırma seferleri düzenleniyor. ● 6'da

Türk bilim kadınları Kuzey Buz Denizi'nde araştırmaya yoğunlaştı

Svalbard (AA)- Türk bilim insanları 20'nci yüzyılın ortalarından beri kutup bölgelerinde bilimsel çalışmalar gerçekleştiriyor. 2017 yılında ise Türkiye'nin kutup bölgelerinde kalıcı projeler yapması için ilk çalışmalar başlatılarak düzenli olarak her yıl Antarktika ve Arktik bilimsel araştırma seferleri düzenleniyor.

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi'nde bulunan Türk bilim kadınları, Kuzey Buz Denizi'nde denizel alanda yaptıkları araştırmaları ön plana çıkıyor.

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde, TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü koordinasyonunda gerçekleştirilen seferde, Arktik bölgede örneklemeye ve ölçümler yaparak projelerini yürüten bilim insanları, zorlu sefer şartlarında üstün bir başarıyla planlanan çalışmaların 2 katı performans sergileyerek 51 farklı örneklemeye noktasında projelerini yürüttü.

Kuzey Kutbu'nda gerçekleştirilen 16 proje kapsamında çalışma yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesinden Bilge Durgut, "Barents Denizi'nin farklı bölgelerinde değişen iklim ile beraber biyoçeşitlilik nasıl değişiyor?" sorusunun cevabını arıyor.

Örnekleme yaptığı projenin "Arktik Biyoçeşitliliğin Mekansal Değişiminin eDNA Metabarkodlama Yöntemi ile Tespiti ve Fizikokimyasal Parametreler ile Birlikte Değerlendirilmesi" üzerine olduğu bilgisini veren Durgut, şunları söyledi: "eDNA yani çevresel DNA, canlıların çevrelerine bıraktıkları gamet, ölü deri hücreleri, idrar, dışkı, mukoza gibi atıklarda veya bakterilerin kendilerinin bulunan genetik materyali yani DNA'yı ifade eder. eDNA örnekleri havadan, topraktan, sudan elde edilebilir. Daha sonra tespit edilmek istenen türlere göre çeşitli gen bölgeleri çoğaltılarak biyoçeşitlilik verisi elde edilir. Aynı zamanda eDNA ile yapılan çalışmalar, non-invaziv bir yöntem olduğu için çevreye ve canlılara müdahale minimum olduğu çalışmalardır. Ben de bu projede Arktik biyoçeşitliliği belirlemek için Barents Denizi'nin farklı bölgelerinden su örnekleri alıyorum ve onları filtreleyerek denizel eDNA'yı yakalıyorum."

Aynı zamanda deniz dibinden de sediman örnekleri olarak eDNA örnekleri elde ettiğini aktaran Durgut, "Daha sonra bu eDNA örneklerini ODTÜ Deniz Bilimleri'ndeki Denizel Genetik Laboratuvarına götürerek analizlerini yapacağız. Bu çalışmanın sonuçlarıyla daha önceden yapılmış çalışmalar karşılaştırarak iklim değişikliğinin bir sonucu olan Atlantifikasyonun etkilerini ve bunun sonucunda Atlantik türlerinin Arktik'e göç etmesi ve orada daha fazla bulunmasıyla tanımlanan Borealizasyonun seviyesini tespit edebilmeyi umuyoruz" dedi.

Sefer katılımcılarından İstanbul Teknik Üniversitesinden Gülden Açıl, İstanbul Üniversitesinden Dr. Nagihan Korkmaz adına seferde gerçekleştirdiği "Antifouling bileşiklerin sucul ortamdaki tespiti" projesiyle amacının, yürütülen projeler için örnekler toplamak olduğunu ifade etti.

Antifouling bileşiklerin sucul ortamdaki etkisini araştırmak üzere yüzeyden deniz suyu örneği aldığı, bu örneklerin üniversitenin laboratuvarlarında analiz edildiğini aktaran Açıl, "Antifouling, kirlilik önleyici kimyasallar anlamına geliyor. Geminin alt yüzeyinde biyocanlıların tutunmasını engellemek amacıyla kullanılan kimyevi maddelerdir. Biz de deniz yüzeyinden aldığımız örneklerde bu kimyasalların sudaki karışma oranı, sudaki kirlilik düzeyini araştırma-yı hedefliyoruz." bilgisini verdi.

Açıl, İstanbul Üniversitesinden Doç. Dr. Fuat Dursun'un projesi için de örneklemeler aldığını belirterek, "Deniz yüzeyinden, su sütunundan 30 metre derinlikten fitoplankton ağı kullanarak belirlediğimiz bölgelerdeki fitoplankton çeşitliliğini, tek hücre izo-

Kutup bölgelerindeki projeler kapsamında çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yürüten Türk bilim kadınları, yaptıkları projeler ve bilimsel yayınlarla da uluslararası literatüre önemli katkı sağlıyor.

lasyon yöntemiyle morfolojik olarak belirlediğimiz fitoplankton çeşitliliği ve bunların toksisite potansiyellerini analiz edeceğiz." diye konuştu.

Son olarak İstanbul Teknik Üniversitesinden Doç. Dr. Elif Gençeli Güner adına deniz buzunu örnekleri aldığını ifade eden Açıl, deniz buzundan izole edilen bakterilerin soğukta aktif enzim üretme potansiyelleri üzerine analizler yapacaklarını kaydetti.

İstanbul Medipol Üniversitesinden sefer katılımcısı Nursu Aysin Kasa da 4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi'nde "Sıklıkla kullanılan ilaç etken maddelerinin ve kalıntılarının Barents Denizi'nde eser seviyelerde saptanması mümkün mü?" sorusunu sorarak İstanbul Teknik Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi Elif Öztürk Er'in yürütücülüğünde gerçekleştirdiği proje kapsamında bazı ilaç etken maddelerinin ve bunların metabolize olmuş formlarının Svalbard Adası'nın etrafındaki denizlerde kalıntılarını aradığını anlattı.

Saha ölçümlerinin çözülmüş oksijen miktarı, pH seviyesi, iletkenlik ve sıcaklık gibi ölçümleri içerdığını bildiren Kasa, "Bu data setlerini kullanarak laboratuvarında geliştireceğimiz analitik metotlara eklemeyi planlıyoruz." dedi.

Pandemi döneminden sonra tüm dünyada hızla artan ilaç kullanımı gözlemlendiğine dikkati çeken Kasa, "Bunlar özellikle kronik rahatsızlıklar için kullanılan tedavi maksatlı ilaçlar ve bu ilaçların hem metabolitlerinin hem de kendi formlarının akıntılar ve atmosferik taşınmalarla birlikte yüzey sularına ve kutup noktalarına kadar ulaşması işten bile değil. Biz de kirliliği önlemek amacıyla bunları ön görerek çalışmalarımızı gerçekleştiriyoruz." ifadelerini kullandı.

Dokuz Eylül Üniversitesinden Dr. Aslıhan Nasif ise "Svalbard Bölgesi'nin Siğ Deniz Şişinografisi" projesiyle sefere katıldığını ifade etti.

Svalbard Adaları'nın çevresinde 30'dan fazla istasyonda ölçümler yaptıklarını dile getiren Nasif, CTD adı verilen cihazla deniz suyundaki sıcaklık, tuzluluk, iletkenlik ve ses dalga hızını ölçerek, suyun fiziksel değişimini araştırdıklarını söyledi.

Nasif, "Özellikle Svalbard Adaları'nın çevresindeki doğu ve batı Spitsbergen akıntılılarıyla kuzey Atlantik akıntıları arasındaki ilişki, tatlı-tuzlu su kontak noktalarını ve sıcak-soğuk su kontak noktalarını ve bu noktaların nerelerde olduğunu anlamamızı sağlayacak. Ayrıca bu çalışmalar iklim bilimciler veya de-

niz biyologları için temel oluşturacak bir veri seti de olacak." bilgisini verdi.

4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi'nin hem profesyonel hem de kişisel olarak inanılmaz bir deneyim olduğunu ifade eden Nasif, sözlerini şöyle tamamladı :

"Kutup gibi zorlu bir coğrafyada zorlu koşullarda çalışmak unutulmaz bir tecrübedir. Ayrıca bilimsel çalışmalarını ortaya koymak beni kişisel anlamda da oldukça heyecanlandırıyor. Bu fırsatı bana sundukları için TÜBİTAK'a ve sefer ekibindeki diğer bilim insanlarına çok teşekkürlerimi sunuyorum. Bilimsel araştırmalara katkıda bulunmaya devam etmek için sabırsızlanıyorum."

Türk bilim kadınları 33 yıldır Kutup bölgelerinde bilimsel çalışmalara imza atıyor

4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi Koordinatörü olan ve aynı zamanda Türkiye'nin kutup bölgelerinde çalışmalarının ulusal ve uluslararası düzeyde tanınmasını sağlayan Prof. Dr. Burcu Özsoy, AA muhabirine yaptığı açıklamada, "Türk bilim insanları uzun yıllardır çalışmalar sürdürüyor, bu gücün bir araya getirilmesi ile büyük başarılarımıza imza atıldı" dedi.

Türk kadınının tarih boyunca, diğer toplumlardan önce ve daha geniş bir katılımla hem toplumsal yaşamda hem çalışma hayatında hem de bilimsel alanda her zaman aktif roller aldığına işaret eden Özsoy, şunları kaydetti: "Kadınlarımızın aktif rollerinin sonucunu birçok alanda gördüğümüz gibi Kutup bölgeleri ve özellikle Antarktika'da yapılan çalışmalarda görmekteyiz. Antarktika'da isimleri farklı alanlara verilen 3 Türk bilim insanından birisi de Prof. Dr. Serap Tilav'dır. Türk Kutup Araştırma Programımızın başladığı günden günümüze de kadın araştırmacıların aktif şekilde hem projelerde hem de sahada çalışmalar yapması bizi gururlandırıyor. Ülkemiz kutup programını koordine edip 4 Antarktika ve 2 Arktik sefere liderlik yaptığımız dönemde ve özellikle 2017 yılında düzenlenen ilk Ulusal Antarktika Bilim Seferi'ne liderlik yaparken ziyaret ettiğimiz bazı ülkelerin istasyonlarında, kutup programlarında kadın araştırmacıların yer almadığına şahit olduk. Bu durum maalesef bazı ülkeler için hala geçerli. Ancak Türk bilim seferlerinde kadın araştırmacı sayısında her geçen gün artış olduğunu söyleyebiliriz."

DEÜ'den bağımlılıkla mücadelede önemli adım

HABER MERKEZİ

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) bünyesinde, Toplumsal Katkı, Bağımlılıkla Mücadele ve Uluslararası Öğrenci olmak üzere üç yeni koordinatörlük kuruldu. Son kurulan koordinatörlüklerle DEÜ'de koordinatörlük sayısı 16'ya yükselirken, özellikle Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü ile gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasına yönelik üniversite tarafından eğitim, bilinçlendirme ve destek faaliyetleriyle etkin bir mücadele yürütülmesi hedefleniyor. Koordinatörlüklerin üniversitenin çeşitli alanlardaki faaliyetlerinin daha düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesine katkı sunduğunu ifade eden **Dokuz Eylül Üniversitesi** Rektörü Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, DEÜ'nün girişimcilik ve öğrenci odaklı, uluslararasılaşma, toplum-

DEÜ Rektörü Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**

sal katkı ve çevre dostu misyonunu benimseyen faaliyetlere imza atmayı, eski ve yeni kurulan koordinatörlüklerinin desteği ile sürdürdüğünü ifade etti.

DEÜ bünyesinde son kurulan koordinatörlüklerden birisi olan Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü'nün, öğrencilerin, akademik ve idari personelin sağlığını korumak ve bağımlılıkla ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla kurulduğunu belirten **DEÜ Rektörü** Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, "Koordinatörlüğümüz,

bağımlılıkla mücadele konusunda eğitim, bilinçlendirme ve destek faaliyetlerini organize edecek. Bu kapsamda eğitim ve farkındalık programları düzenleyecek, danışmanlık hizmetleri sunacak, araştırma ve iş birlikleri yapacak, destek ve rehabilitasyon programları hazırlayacak. Koordinatörlüğümüz bu yönüyle, sağlıklı ve güvenli bir üniversite ortamı oluşturmayı hedefleyerek, bağımlılıkla mücadele konusunda bütüncül ve sürdürülebilir çözümler üretmeyi amaçlamaktadır" diye konuştu.

ÜNİVERSİTEDEN BAĞIMLILIKLA MÜCADELE

Dokuz Eylül
Üniversitesi bünyesinde
'Bağımlılıkla Mücadele
Koordinatörlüğü'
kuruldu. Rektör Prof. Dr.
Bayram Yılmaz, gençlerin
zararlı alışkanlıklardan korunmasına
yönelik üniversite tarafından
etkin mücadele yürütülmesinin
hedeflendiğini vurguladı. ■ 2'de

Bayram
Yılmaz

BAĞIMLILIKLA SAVAŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) bünyesinde, Toplumsal Katkı, Bağımlılıkla Mücadele ve Uluslararası Öğrenci olmak üzere üç yeni koordinatörlük kuruldu. Son kurulan koordinatörlüklerle DEÜ'de koordinatörlük sayısı 16'ya yükselirken, özellikle Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü ile gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasına yönelik üniversite tarafından etkin bir mücadele yürütülmesi hedefleniyor. Rektör Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, "Bağımlılık Koordinatörlüğü, eğitim ve farkındalık programları düzenleyip, danışmanlık sunacak, araştırma ve iş birlikleri organize ederek, rehabilitasyon programları uygulayacak" diye konuştu.

Bayram Yılmaz

YILMAZ: DAHA FAAL OLACAĞIZ

Yükseköğretim Kurulu'nun yayımladığı raporda 'Topluma Hizmet' alanında Türkiye'nin zirvesinde yer aldıklarını hatırlatan Rektör Prof. Dr. Yılmaz, "DEÜ, 112 farklı ülkeden 5 bin 500'ün

üzerindeki öğrencisiyle Türkiye genelinde en fazla uluslararası öğrenciye sahip yükseköğretim kurumlarından biri. Yeni koordinatörlükler daha da faal olmamızı sağlayacak" diye konuştu.

DEÜ'de üç yeni koordinatörlük kuruldu

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) bünyesinde, Toplumsal Katkı, Bağımlılıkla Mücadele ve Uluslararası Öğrenci olmak üzere üç yeni koordinatörlük kuruldu. Son kurulan koordinatörlüklerle DEÜ'de koordinatörlük sayısı 16'ya yükselirken, özellikle Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü ile gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasına yönelik Üniversite tarafından etkin bir mücadele yürütülmesi hedefleniyor. Türkiye'nin saygın yükseköğretim kurumlarından birisi olan **Dokuz Eylül Üniversitesi** (DEÜ) bünyesinde, Toplumsal Katkı, Bağımlılıkla Mücadele ve Uluslararası Öğrenci olmak üzere üç yeni koordinatörlük kuruldu. Son kurulan koordinatörlüklerle DEÜ'de koordinatörlük sayısı 16'ya yükselirken, özellikle Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü ile gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasına yönelik Üniversite tarafından eğitim, bilinçlendirme ve destek faaliyetleriyle etkin bir mücadele yürütülmesi hedefleniyor. Koordinatörlüklerin Üniversitenin çeşitli alanlardaki faaliyetlerinin daha düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesine katkı sunduğunu ifade eden **Dokuz**

Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, DEÜ'nün girişimcilik ve öğrenci odaklı, uluslararasılaşma, toplumsal katkı ve çevre dostu misyonunu benimseyen faaliyetlere imza atmayı, eski ve yeni kurulan koordinatörlüklerinin desteği ile sürdürdüğünü ifade etti. **BAĞIMLILIKLA MÜCADELEDE ÖNEMLİ ADIM** DEÜ bünyesinde son kurulan koordinatörlüklerden birisi olan Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü'nün, öğrencilerin, akademik ve idari personelin sağlığını korumak ve bağımlılıkla ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla kurulduğunu belirten **DEÜ Rektörü** Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, "Koordinatörlüğümüz, bağımlılıkla mücadele konusunda eğitim, bilinçlendirme ve destek faaliyetlerini organize edecek. Bu kapsamda eğitim ve farkındalık programları düzenleyecek, danışmanlık hizmetleri sunacak, araştırma ve iş birlikleri yapacak, destek ve rehabilitasyon programları hazırlayacak. Koordinatörlüğümüz bu yönüyle, sağlıklı ve güvenli bir üniversite ortamı oluşturmayı hedefleyerek,

bağımlılıkla mücadele konusunda bütüncül ve sürdürülebilir çözümler üretmeyi amaçlamaktadır" diye konuştu. **TOPLUMA HİZMETTE ZİRVEDE** Yatırımlarında ve faaliyetlerinde toplumsal katkı anlayışını merkezine alan DEÜ, bu yönde bir ekosistemin oluşturulması için birçok önemli projeyi hayata geçirmişti. Faaliyetleri Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) da dikkatini çeken DEÜ, YÖK'ün yayımladığı 2023-Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporu'nda "Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk" alanında Türkiye'nin zirvesinde yer almıştı. DEÜ bünyesinde son olarak kurulan Toplumsal Katkı Koordinatörlüğü'nün Üniversitenin bu alandaki çalışmalarına önemli katkılar sunacağını söyleyen Rektör Yılmaz, "Nitelikli araştırma altyapımız ve imkânlarımızı sürekli geliştirirken, faaliyet ve çalışmalarımızın merkezine koyduğumuz toplumsal katkıyı da önemsiyoruz. **Dokuz Eylül Üniversitesi** olarak toplumsal sorumluluklarımızın ve yol gösterici rolümüzün farkındalığıyla bu yönde çalışmaya devam edeceğiz"

ifadesinde bulundu. **ULUSLARARASI ÖĞRENCİSİ EN FAZLA KURUMLARDAN DEÜ**, 112 farklı ülkeden 5 bin 500'ün üzerindeki uluslararası öğrencisiyle Türkiye genelinde en fazla uluslararası öğrenciye sahip yükseköğretim kurumlarından biri olarak da dikkat çekiyor. Bu öğrenciler için rehberlik, danışmanlık, tanıtım, oryantasyon ve bilgilendirme faaliyetleri yürüten DEÜ, son kurulan Uluslararası Öğrenci Koordinatörlüğü ile bu alandaki çalışmalarını yoğunlaştıracak. Çeşitli aktivite ve organizasyonlar ile uluslararası öğrencileri **İzmir**'e ve üniversite hayatına adapte etmeye çalışacak olan DEÜ, mezuniyet sonrası

da öğrencilerle iletişimlerini devam ettirerek, Üniversite ile bağlılıklarını yaşam boyu sürdürmelerini amaçlıyor. **DEÜ'DE HANGİ KOORDİNATÖRLÜKLER VAR?** Yükseköğretim kurumlarının bünyesinde kurulan koordinatörlükler, belirli bir alan veya faaliyetle ilgili koordinasyonu sağlamak, düzenlemek ve yönetmek amacıyla oluşturulan birimlerdir. Bu koordinatörlükler, genellikle öğrencilerin, akademisyenlerin ve idari personelin belirli bir konuda daha etkin ve verimli çalışmasını sağlamak için hizmet verir. **Haber : Turgay Konuralp**

DEÜ'de 3 yeni koordinatörlük

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ), bünyesine üç yeni koordinatörlük ekledi: Toplumsal Katkı, Bağımlılıkla Mücadele ve Uluslararası Öğrenci. Koordinatörlüklerle toplam koordinatörlük sayısı 16'ya ulaştı. Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörlüğü, eğitim, bilinçlendirme ve destek hizmetleri

sunarak gençlerin zararlı alışkanlıklardan korunmasına odaklanacak. Toplumsal Katkı Koordinatörlüğü, DEÜ'nün toplumsal hizmet çalışmalarını güçlendirecek, Uluslararası Öğrenci Koordinatörlüğü ise üniversiteye gelen uluslararası öğrencilerin adaptasyonunu destekleyecek.

DEÜ REKTÖRÜ PROF. DR. YILMAZ MAZBATASINI ALDI

RESMİ Gazete'nin 26 Temmuz 2024 tarihli sayısında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan atama kararıyla **Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Rektörlüğü** görevine atanan Prof. Dr. **Bayram Yılmaz**, Yükseköğretim Kurulu'nda (YÖK) düzenlenen törenle mazbatasını aldı. Mazbatasını YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar'ın elinden alan Rektör Yılmaz, 4 yıl boyunca **DEÜ Rektörlüğü** görevini yürütecek. Alınan mazbata ile resmi olarak da yeni görev dönemine başladıklarını belirten Rektör Yılmaz, "Yeni dönemde de tüm

çalışmalarımız Araştırma Üniversitemizi ulusal ve uluslararası arenada daha görünür kılmak, mevcut başarılarını daha da artırmak ve eğitimde kaliteyi pekiştirmek üzerine olacak. Ayrıca YÖK'ün ortaya koyduğu yükseköğretim vizyonuna uygun çalışmalar yürütmeye devam edeceğiz. Bugünkü misafirperverlikleri ve genel olarak Üniversitemize destekleri için YÖK Başkanımız Sayın Prof. Dr. Erol Özvar'a ve bizlere olan güvenleri için Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a bir kez daha şükranlarımı sunuyorum" dedi.

6 ŞUBATTA KIRILAN FAYA KOMŞU İLLERE UYARI:

“TEHLİKE SEVİYESİ YÜKSELMİŞ DURUMDA”

7 kişilik bilim ekibinin Pazarcık'taki çalışmaları sürüyor.

■ NARLI fayı üzerinde yaptıkları 2 hendeğe çalışmalar yapan ekipten Prof. Dr. Hasan Sozibilir, “Türkiye'nin her tarafında sıkıntı var ama özellikle Doğu Anadolu'da kırılan fay parçasına komşu olan fayların ve illerin tehlike seviyesi yükselmiş durumda” dedi.

6 SUBAT'TA KIRILAN FAYA KOMSU İLLERE UYARI :

“TEHLİKE SEVİYESİ YÜKSELMİŞ DURUMDA”

7 kişilik bilim ekibinin 6 Şubat 2023'teki ilk depremin merkez üssü Pazarcık'taki çalışmaları sürüyor. Narlı fayı üzerinde açtıkları 2 hendekte çalışmalar yapan ekipten AFAD Bilimsel Destek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, “Türkiye'nin her tarafında sıkıntı var ama özellikle Doğu Anadolu'da kırılan fay parçasına komşu olan fayların ve illerin tehlike seviyesi yükselmiş durumda” dedi.

“NARLI FAYININ TAMAMI KIRILMADI”

6 SUBAT 26 Şubat 2023'teki Kahramanmaraş merkezli depremlerin komşu faylara olan etkileri üzerine çalışma yürütülüyor. Türkiye Diri Faylarının Paleosismolojik Özelliklerinin Belirlenmesi Araştırma Platformu'nca yürütülen proje kapsamında 7 kişilik bilim ekibinin 7,7 büyüklüğündeki depremin merkez üssü Pazarcık ilçesindeki çalışmaları devam ediyor. **Dokuz Eylül Üniversitesi** Genel Jeoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve AFAD Bilimsel Destek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, proje kapsamında Narlı fayı üzerinde açtıkları 2 hendekte çalışmalar gerçekleştirdiklerini söyledi. **Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat 2023'teki ilk depreme yeni tespit edilen 80 kilometre uzunluğundaki fayın neden olduğunu dile getiren Sözbilir, depremlerde kırılmayan Narlı fayında son 10 bin yıl içerisinde 3 büyük depremin geliştiğini gözlemlediklerini, hendeklerden alacakları sonuçlara göre de Narlı fayının kaç yılda bir deprem ürettiğini, en son depremin üzerinden ne kadar süre geçtiğini öğrenmiş olacaklarını dile getirdi.** Sözbilir, en son açılan hendekte bir kültür katmanına rastladıklarına işaret ederek, “Hem o kültür katmanı öncesinde hem de sonrasında iki deprem gözleyebiliyoruz. Yani insanlar yaşarken Narlı fayı çalışmış, can ve mal kaybına neden olmuş. Bunu anlayabiliyoruz. Narlı fayının tümü 6 Şubat depremlerinde henüz kırılmamış değil.

DEPREM HARİTASI 2025'TE TAMAMLANACAK

■ Söz konusu fayların Ölü Deniz fayının (Kahramanmaraş-Narlı oçlu ekleminden başlayıp Sakcağoz, Yesemek, Hacıpaşa'dan geçerek Suriye, Lubnan'a uzanan fay) parçaları olduğunu vurgulayan Sözbilir, “Önümüzdeki aylarda o fay parçalarını da kesip inceleyeceğiz. Hepsi birlikte değerlendirdiğimizde bizim Ölü Deniz fayının Türkiye topraklarındaki tehlikesi ortaya çıkmış olacak. Bu çalışma 2025 yılında tamamlanacak. Tamamlandığında Türkiye'nin deprem tehlike haritası değişecek. İl düzeyinde nasıl bir deprem tehlikesine sahip olduğumuzu öğrenmiş olacağız.

Ona göre de önlem alma şansımız artacak” ifadelerini kullandı.

“TÜRKİYE'NİN HER TARAFINDA SIKINTI VAR”

Sözbilir, 1999 depreminin ardından 25 yıldır İstanbul'da deprem olmasının beklendiğini ancak 2011'de Van'da, 2020'de Elazığ'da ve İzmir'de, 2023'te de Kahramanmaraş'ta deprem olduğunu hatırlatarak, sunları kaydetti: “Yani Türkiye'nin baska yerlerinde de İstan-

bul'dan daha tehlikeli olabilecek faylar olduğunu anlayabiliyoruz. Türkiye'nin her tarafında sıkıntı var ama özellikle Doğu Anadolu'da kırılan fay parçasına komşu olan fayların ve illerin tehlike seviyesi yükselmiş durumda. Örneğin 6 Şubat 2023'te iki tane büyük deprem oldu ama Maras fayı henüz kırılmadı. Böyle bir durum var. Ya da Hatay 6 Şubat depreminde en fazla yıkım yaşayan İlimizdi ama daha Antakya fayının tomu kırılmadı. Bu şekildeki tehlikeler var. Bingöl, Malatya, Adıyaman, Adana, Gaziantep, Iğdır taraflarında tehlikeler devam ediyor.”

Gaziantep ve çevresine deprem uyarısı

Çukurova Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sedat Türkmen ve **Dokuz Eylül Üniversitesi** Genel Jeoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat 2023'teki depremlerde kırılan fay parçalarının uçlarında stres ve enerji biriktiğini hatırlatarak, Gaziantep ve çevre illeri hazırlıklı olunması konusunda uyardı.

Kutup bölgelerindeki projeler kapsamında çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yürüten Türk bilim kadınları, yaptıkları projeler ve bilimsel yayınlarla da uluslararası literatüre önemli katkı sağlıyor. Türk araştırmacılar birçok araştırma yapıyor

Kutuplarda Türk rüzgarı!

Türk bilim insanları 20'nci yüzyılın ortalarından beri kutup bölgelerinde bilimsel çalışmalar gerçekleştiriyor. 2017 yılında ise Türkiye'nin kutup bölgelerinde kalıcı projeler yapması için ilk çalışmalar başlatılarak düzenli olarak her yıl Antarktika ve Arktik bilimsel araştırma seferleri düzenleniyor. Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi'nde bulunan Türk bilim kadınları, Kuzey Buz Denizi'nde denizel alanda yaptıkları araştırmalarıyla ön plana çıkıyor. Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde, TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü koordinasyonunda gerçekleştirilen seferde, Arktik bölgede örnekleme ve ölçümler yaparak projelerini yürüten bilim insanları, zorlu sefer şartlarında üstün bir başarıyla planlanan çalışmaların 2 katı performans sergileyerek 51 farklı örnekleme noktasında projelerini yürüttü. Kuzey Kutbu'nda gerçekleştirilen 16 proje kapsamında çalışma yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesinden Bilge Durgut, "Barents Denizi'nin farklı bölgelerinde değişen iklim ile beraber biyoçeşitlilik nasıl değişiyor?" sorusunun cevabını arıyor. Örneklemesini yaptığı projenin "Arktik Biyoçeşitliliğin Mekansal Değişiminin eDNA Metabarkodlama Yöntemi ile Tespiti ve Fizikokimyasal Parametreler ile Birlikte Değerlendirilmesi" üzerine olduğu bilgisini veren Durgut, şunları söyledi: "eDNA yani çevresel DNA, canlıların çevrelerine bıraktıkları gamet, ölü deri hücreleri, idrar, dışkı, mukoz gibi atıklarda veya bakterilerin kendilerinde bulunan genetik materyali yani DNA'yı ifade eder. eDNA örnekleri havadan, topraktan, sudan elde edilebilir. Daha sonra tespit edilmek istenen türlere göre çeşitli gen bölgeleri çoğaltılarak biyoçeşitlilik verisi elde edilir. Aynı zamanda eDNA ile yapılan çalışmalar, non-invaziv bir yöntem olduğu için çevreye ve canlılara müdahalenin minimum olduğu çalışmalardır. Ben de bu projede Arktik biyoçeşitliliği belirlemek için Barents Denizi'nin farklı bölgelerinden su örnekleri alıyorum ve onları filtreleyerek denizel eDNA'yı yakalıyorum."

ÖRNEKLER ALINIYOR

Aynı zamanda deniz dibinden de sediman örnekleri olarak eDNA örnekleri elde ettiğini aktaran Dur-

gut, "Daha sonra bu eDNA örneklerini ODTÜ Deniz Bilimleri'ndeki Denizel Genetik Laboratuvarına götürerek analizlerini yapacağız. Bu çalışmanın sonuçlarıyla daha önceden yapılan çalışmaları karşılaştırarak iklim değişikliğinin bir sonucu olan Atlantifikasyonun etkilerini ve bunun sonucunda Atlantik türlerinin Arktik'e göç etmesi ve orada daha fazla bulunmasıyla tanımlanan Borealizasyonun seviyesini tespit edebilmeyi umuyoruz" dedi.

ÖRNEKLER TOPLUYOR

Sefer katılımcılarından İstanbul Teknik Üniversitesinden Gülden Açı, İstanbul Üniversitesinden Dr. Nagihan Korkmaz adına seferde gerçekleştirdiği "Antifouling bileşiklerinin sucul ortamdaki tespiti" projesiyle amacının, yürütülen projeler için örnekler toplamak olduğunu ifade etti. Antifouling bileşiklerinin sucul ortamdaki etkisini araştırmak üzere yüzeyle deniz suyu örneği aldığını, bu örneklerin üniversitenin laboratuvarlarında analiz edileceğini aktaran Açı, "Antifouling, kirlilik önleyici kimyasallar anlamına geliyor. Geminin alt yüzeyinde biyoçatıların tutunmasını engellemek amacıyla kullanılan kimyevi maddelerdir. Biz de deniz yüzeyinden aldığımız örneklerde bu kimyasalların sudaki kanşıma oranı, sudaki kirlilik düzeyini araştırmayı hedefli-

yoruz." bilgisini verdi.

ANALİZ EDİLİYOR

Açı, İstanbul Üniversitesinden Doç. Dr. Fuat Dursun'un projesi için de örnekleme aldığı belirterek, "Deniz yüzeyinden, su sütunundan 30 metre derinlikten fitoplankton ağı kullanarak belirlediğimiz bölgeledeki fitoplankton çeşitliliğini, tek hücre izolasyon yöntemiyle morfolojik olarak belirlediğimiz fitoplankton çeşitliliği ve bunların toksisite potansiyellerini analiz edeceğiz," diye konuştu. Son olarak İstanbul Teknik Üniversitesinden Doç. Dr. Elif Gençeli Güner adına deniz buzu örnekleri aldığını ifade eden Açı, deniz buzundan izole edilen bakterilerin soğukta aktif enzim üretme potansiyelleri üzerine analizler yapacaklarını kaydetti. İstanbul Medipol Üniversitesinden sefer katılımcısı Nursu Aytın Kasa da 4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi'nde "Sıklıkla kullanılan ilaç etken maddelerinin ve kalıntıların Barents Denizi'nde eser seviyelerde saptanması mümkün mü?" sorusunu sorarak İstanbul Teknik Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi Elif Öztürk Er'in yürütücülüğünde gerçekleştirdiği proje kapsamında bazı ilaç etken maddelerinin ve bunların metabolize olmuş formlarının Svalbard Adası'nın etrafındaki denizlerde kalıntılarını aradığını anlattı.

ÖLÇÜMLER YAPILIYOR

Saba ölçümlerinin çözülmüş oksijen miktarı, pH seviyesi, iletkenlik ve sıcaklık gibi ölçümleri içerdiğini bildiren Kasa, "Bu data setlerini kullanarak laboratuvarlarda geliştirilecek fiziksel analiz metotlara eklemeyi planlıyoruz." dedi. Pandemi döneminden sonra tüm dünyada hızla artan ilaç kullanımı gözlemlendiğine dikkati çeken Kasa, "Bunlar özellikle kronik rahatsızlıklar için kullanılan tedavi amaçlı ilaçlar ve bu ilaçların hem metabolitlerinin de kendi formlarının akıntılar ve atmosferik taşınmalarla birlikte yüzeyle ulaşması istenir bile değil. Biz de kirliliği önlemek amacıyla bunları ön görerek çalışmalarımızı gerçekleştiriyoruz." ifadelerini kullandı.

FİZİKSEL DEĞİŞİM ARAŞTIRILYOR

Dokuz Eylül Üniversitesinden Dr. Aslıhan Nasif ise "Svalbard Bölgesi'nin Sığ Deniz Öşinografisi" projesiyle sefere katıldığını ifade etti. Svalbard Adaları'nın çevresinde 30'dan fazla istasyonda ölçümler yaptıklarını dile getiren Nasif, CTD adı verilen cihazla deniz suyundaki sıcaklık, tuzluluk, iletkenlik ve ses dalgı hızını ölçerek, suyun fiziksel değişiminin araştırdıklarını söyledi. Nasif, "Özellikle Svalbard Adaları'nın çevresindeki doğu ve batı Spitsbergen akıntılarıyla küze-

ÖLÇÜMLER YAPILIYOR

rine yaptığı açıklamada, "Türk bilim insanları uzun yıllardır çalışmalar sürdürüyor; bu gücün bir araya getirilmesi ile büyük başarılar imza atıldı" dedi. Türk kadınının tarih boyunca, diğer toplumlardan önce ve daha geniş bir katılımla hem toplumsal yaşamda hem çalışma hayatında hem de bilimsel alanda her zaman aktif roller aldığına işaret eden Özsoy, şunları kaydetti: "Kadınlarımızın aktif rollerinin sonucunu birçok alanda gördüğümüz gibi Kutup bölgeleri ve özellikle Antarktika'da yapılan çalışmalarda görmekteyiz. Antarktika'da isimleri farklı alanlara verilen 3 Türk bilim insanından birisi de Prof. Dr. Serap Tilav'dır. Türk Kutup Araştırma Programımız başladığı günden günümüze de kadın araştırmacıların aktif şekilde hem projelerde hem de sahada çalışmalar yapması bizleri gururlandırıyor. Ülkemiz kutup programını koordine edip 4 Antarktika ve 2 Arktik sefere liderlik yaptığımız dönemde ve özellikle 2017 yılında düzenlenen ilk Ulusal Antarktika Bilim Seferi'ne liderlik yaparken ziyaret ettiğimiz bazı ülkelerin istasyonlarında, kutup programlarında kadın araştırmacıların yer almadığına şahit olmuştuk. Bu durum maalesef bazı ülkeler için hala geçerli. Ancak Türk bilim seferlerinde kadın araştırmacı sayısında her geçen gün artış olduğunu söyleyebiliriz."

KUTUP ARAŞTIRMALARI VAR

Sadece sefer projelerinde değil lise öğrencileri arasında düzenlenen kutup araştırmaları projesi yarışmasında da kız çocuklarının yoğun ilgisini gördüklerine dikkati çeken Özsoy, "Kadınlarımızın sosyal hayatta, iş hayatında ve dolayısıyla bilimde, araştırmada herhangi bir pozitif ayrımcılığa tabi tutulmadan elde ettikleri bu başarılarla Türk kadınının gücünü, kararlılığını ve azmini dünyaya bir kez daha anlatmış oluyoruz." yorumunu yaptı. 4. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi Lideri Prof. Dr. Ersan Başar da seferin çok önemli bir özelliği olduğunu altını çizerek "Bu özellikten bir tanesi hepimiz için gurur veriyor: Bu yıl kadın araştırmacı sayısı erkeklerden fazla. Toplam 11 araştırmacı var, 6'sı kadın 5'i erkek. Bu da aslında kadınların ne kadar bilimde güçlü olduğunu tekrar gösteriyor" dedi.

■ AA

Kahramanmaraş merkezli depremlerin diğer faylara etkileri araştırılıyor

Asırın felaketi" olarak nitelendirilen 6 Şubat 2023'teki Kahramanmaraş merkezli depremlerin komşu faylara olan etkileri üzerine çalışma yürütülüyor.

Türkiye Diri Faylarının Paleosismolojik Özelliklerinin Belirlenmesi Araştırma Platformunca yürütülen proje kapsamında da 7 kişilik bilim ekibinin 7,7 büyüklüğündeki depremin merkez üssü Pazarcık ilçesindeki çalışmaları devam ediyor.

Dokuz Eylül Üniversitesi Genel Jeoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve AFAD Bilimsel Destek Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, AA muhabirine, proje kapsamında Narlı fayı üzerinde açtıkları 2 hendekte çalışmalar gerçekleştirdiklerini söyledi.

Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat 2023'teki ilk depreme yeni tespit edilen 80 kilometre uzunluğundaki fayın neden olduğunu dile getiren Sözbilir, depremlerde kırılmayan Narlı fayında son 10 bin yıl içerisinde 3 büyük depremin geliştiğini gözlemlediklerini, hendeklerden alacakları sonuçlara göre de Narlı fayının kaç yılda bir deprem ürettiğini, en son depremin üzerinden ne kadar süre geçtiğini öğrenmiş olacaklarını dile getirdi.

Sözbilir, en son açılan hendekte bir kültür katmanına rastladıklarına işaret ederek, "Hem o kültür katmanı öncesinde hem de sonrasında iki deprem gözleyebiliyoruz. Yani insanlar yaşarken Narlı fayı çalışmış, can ve mal kaybına neden olmuş. Bunu anlayabiliyoruz. Narlı fayının tümü 6 Şubat depremlerinde henüz

kırılmış değil. Özellikle haritada çizili olan kısımları. Bununla ilgili çalışmalar sonrasında tehlikenin seviyesiyle ilgili bir bilgi elde edebileceğiz." diye konuştu.

Yaklaşık 25 kilometre uzunluğunda Narlı fayının 6,7-6,8 büyüklüğünde kendi başına deprem üretme kapasitesine sahip olduğunu belirten Sözbilir, fayın Gaziantep'e doğru devam ettiğini, kırılması durumunda Sakçagözü fayı ile de birleşebilme riski taşıdığını ifade etti.

Deprem haritası 2025'te tamamlanacak

Söz konusu fayların Ölü Deniz fayının (Kahramanmaraş-Narlı üçlü ekleminden başlayıp Sakçagöz, Yesemek, Hacıpa-

şa'dan geçerek Suriye, Lübnan ve İsrail'e uzanan fay) parçaları olduğunu vurgulayan Sözbilir, "Önümüzdeki aylarda o fay parçalarını da kesip inceleyeceğiz. Hepsini birlikte değerlendirdiğimizde bizim Ölü Deniz fayının Türkiye topraklarındaki tehlikesi ortaya çıkmış olacak. Bu çalışma 2025 yılında tamamlanacak. Tamamlandığında Türkiye'nin deprem tehlike haritası değişecek. İl düzeyinde nasıl bir deprem tehlikesine sahip olduğumuzu öğrenmiş olacağız. Ona göre de önlem alma şansımız artacak." ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin her tarafında sıkıntı var" Sözbilir, 1999 depreminin ardından 25 yıldır İstanbul'da deprem olmasının

beklendiğini ancak 2011'de Van'da, 2020'de Elazığ'da ve İzmir'de, 2023'te de Kahramanmaraş'ta deprem olduğunu hatırlatarak, şunları kaydetti:

"Yani Türkiye'nin başka yerlerinde de İstanbul'dan daha tehlikeli olabilecek faylar olduğunu anlayabiliyoruz. Dolayısıyla olaya bu şekilde bakmak gerekiyor. Türkiye'nin her tarafında sıkıntı var ama özellikle Doğu Anadolu'da kırılan fay parçasına komşu olan fayların ve illerin tehlike seviyesi yükselmiş durumda. Yani bizim buraya en yakın illerimiz kırılan fay parçasına hatta içinde olan illerimiz de aynı şekilde o tehlikenin içinde yer alıyor. Örneğin 6 Şubat 2023'te iki tane büyük deprem oldu ama Maraş fayı henüz kırılmadı. Böyle bir durum var. Ya da Hatay 6 Şubat depreminde en fazla yıkım yaşanan ilimizdi

ama daha Antakya fayının tümü kırılmadı. Bu şekildeki tehlikeler var. Bingöl, Malatya, Adıyaman, Adana, Gaziantep, Iğdır taraflarında tehlikeler devam ediyor."

"Deprem tehlikesinin daha ön plana çıkabileceği başka iller olabilir"

İzmir'de 17 fayın bulunduğunu ancak bunlardan hiçbirinin son 100 yılda kırılmadığını dile getiren Sözbilir, "Türkiye'de deprem tehlikesinin daha ön plana çıkabileceği başka iller olabilir. Hepimiz İstanbul'u bekliyoruz ama 25 yıldır İstanbul dışındaki illerde depremler oluyor ve insanlar can ve mal kaybı yaşıyor. Türkiye'nin bu açıdan yeni bir deprem politikası oluşturmaya ihtiyacı var diye düşünüyorum." ifadelerini kullandı. AA

